

TEDENSKE SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto XIV.

V Ljubljani, dne 26. maja 1938.

Št. 21.

Dr. IVAN LAH

Preteklo sredo je v Ljubljani izdihnil svojo plemenito dušo pisatelj prof. dr. Ivan Lah. Neustrašeno je tvegalo svoje življenje in moral je prestatati veliko trpljenja zaradi svoje značajnosti in zaradi svojih visokih ciljev, ki jim je bil zvest tudi v najtežjih naših vojnih grozot in strahot. Njegovi prijatelji in sotrpini ter tudi sam je opisal Golgota, ki jo je prehodil od začetka svetovne vojne do osvobojenja: trpljenje v internaciji, trpljenje na fronti, s katere se je vrnil s težko poškodbo, ki mu je strla jeklene peroti, s katerimi se je dvigal visoko nad svoje sodobnike k nacionalnim in slovenskim idealom. — Pisatelj dr. Ivan Lah je bil rojen dne 9. decembra leta 1881, v Trnovem pri Ilirski Bistrici. Gimnazijo je končal v Ljubljani. Maturiral je leta 1903. Po maturi je odšel v Prago. Po končanih univerzitetnih študijah je začel potovati. Potoval je na Poljsko, v Rusijo in po Balcanu. Leta 1911. je vstopil v uredništvo »Dana«, ki je zastopal jugoslovensko politično in kulturno usmerjenje. Leta 1914. je bil med prvimi, ki so bili aretirani in internirani kot politični osumljenci. Zaprt je bil na Ljubljanskem gradu, nato interniran v različnih avstrijskih taboriščih, tako tudi v doglasnem Mittergrabernu. Leta 1917. so ga poslali na romunsko fronto, kjer mu je križala prestrelila hrbtenico. Težko ranjen je bil prepeljan v praško bolnišnico, kjer je tudi dočkal prevrata in osvobojenje svoje domovine. Nekaj časa se je mudil po

prevratu v Mariboru, kjer je sodeloval pri organizaciji mariborskega gledališča, pozneje pa se je preselil v Ljubljano in postal leta 1920 profesor na mestni ženski realni gimnaziji, kjer je služboval do smrti. Lahovo književno in publicistično delo je zelo obširno. Pisati je začel že v Alojzijevisku kot tretješolec. V peti soli je napisal zgodovinsko povest »Uporniki«. V javnost je stopil pod pisateljskim imenom Bogdan. Zgodaj je začel pisati zgodovinske povesti, ki jih je zajemal iz ljudskega sporočila. V tej umeri je nadaljeval Jurčičevo povest. Za »Uporniki« je izšla epska pesnitev »Gospod Ravbar« in »Vaška kronika«. Glavno njegovo zgodovinsko pripovedovalno delo so »Brambovc«, roman v dveh velikih delih iz francoskih časov in »Sigmovo maščevanje«. Njegova »Knjiga spominov«, v kateri je opisal svoje borbe za jugoslovenske ideale in svoje trpljenje v internaciji in na fronti, je izdala Vodnikova družba, kakor tudi njegove »Vodnike in Preroke« in dva zvezka knjige o našem osvobojenju »V borbi za Jugoslavijo«. Sodeloval je v številnih kulturnih društvih, bil je književni referent »Vodnikove družbe«, član načelstva Tiskovne zadruge in odbornik v številnih kulturnih inštitutih. Dr. Ivan Lah je dotrpel. Postavil si je med nami lep trajen spomenik s svojo obsežno in pomembno književno tvorbo, s svojim vzgledom v borbi za narodne ideale in s svojim vzornim življenjem. Slava njegovemu spominu!

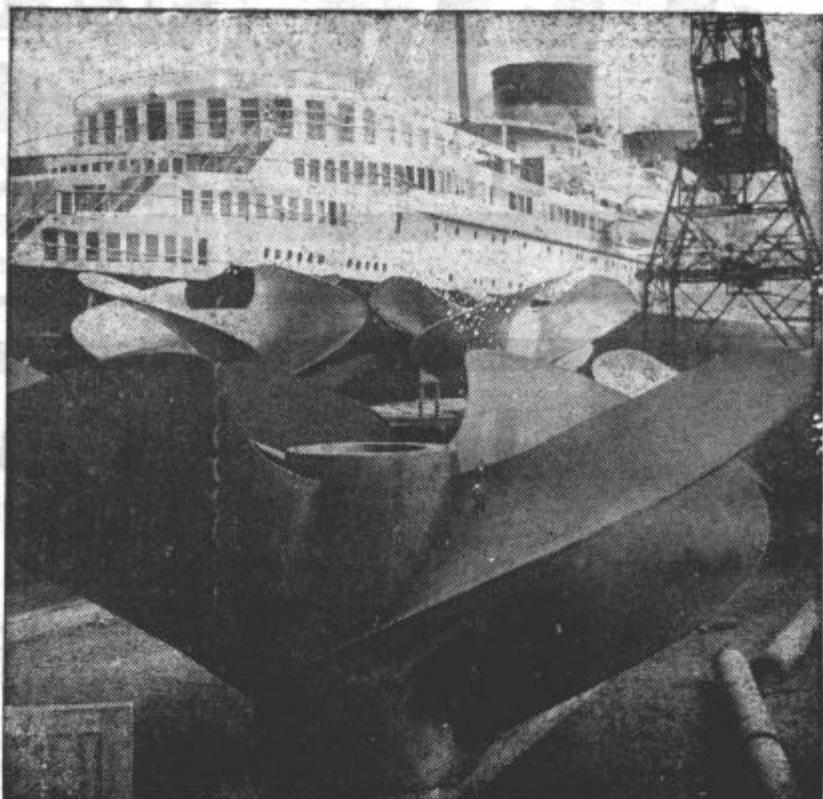
Levo zgoraj: Žalni sprevod se razvija po Aleksandrovi cesti. Desno zgoraj: krsto so položili v mrtvaški voz. Spodaj: na levi: gg. Fran Govekar in dr. Tone Bajec sta se poslovila pred Narodnim domom. Desno spodaj: množica pogrebcev v nalivu pred Narodnim domom.

Najnovejše

križem sveta

PLINI! PLINI! Prihodnja vojna bo, kakor kažejo vse priprave, morda res plinska vojna, zato se povsod pripravljajo na obrambo ne le vojaštva in civilnega prebivalstva, ampak tudi živali. Ta slika je bila posneta na Angleškem

NOVI VIJAKI ZA ORJASKI PREKOMORNIK. Orjaški francoski prekomornik »Normandie« leži ta čas v suhem doku v Le Havru, kjer mu izmenjujejo vijake. Kakor vidimo, dobi ladja štiri nove vijake, prave orjake, kakor ona sama.

AMERIKA NE DA HELIJA. Nemška vlada je poslala v Zedinjene države dr. Eckenerja, da bi pridobil ameriške vladne kroge za dobavo helija, s katerim bi polnili zrakoplove Zeppelinove vrste. Eckenerjevo posredovanje pa ni rodilo nobenega uspeha

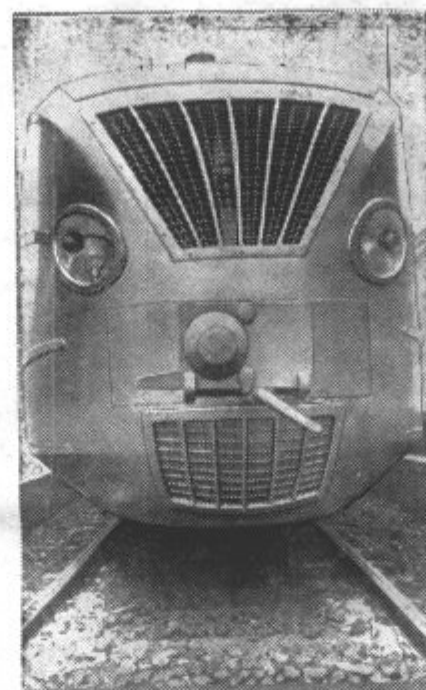
DVA IZ ZENEVE. Med odmorom v Zenevi se pogovarjata o aktualnih zunanje-političnih vprašanjih angleški zunanji minister lord Halifax (na desni) in rumunski zun. minister Comnen

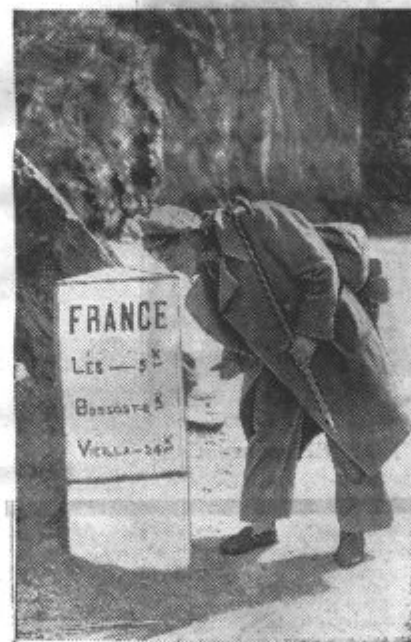
FOGLED NA RUDNIK V MARKHAMU, kjer se je pred kratkim primerila strašna katastrofa, ki je uničila 93 rudarskih življenj.

93 RUDARJEV JE UGRABILA SMRT. Otroci ponesrečenih rudarjev iz Markhama na Angleškem, čakajo vesti o svojih očetih

MODEREN MOTORNÍ VOZ. V nekaterih naprednih evropskih državah zavzema motorizacija železniškega prometa čedalje večji obseg. Motorni voz, ki ga prikazuje ta slika, vozi z brzino 195 km na uro. Žene ga motor za 100 ks, v vagonu pa je sto sedežev za potnike

BEG IZ ŠPANJE. Eden izmed mnogih vladnih prostovoljcev, ki jim je uspelo pobegniti preko špansko-francoske meje, izraža svoje veselje, da je prišel na varno, s tem, da poljublja mejnik

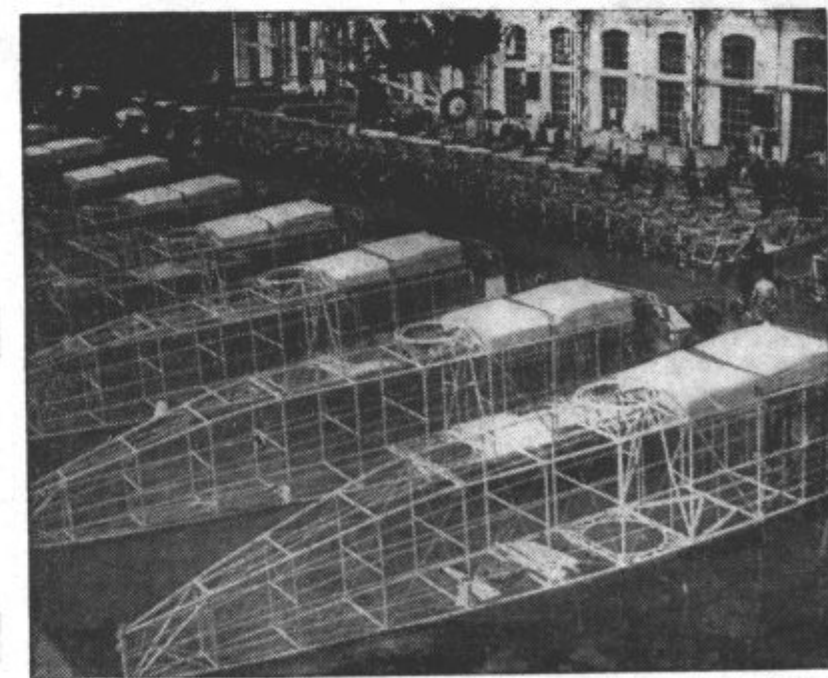
PRIPRAVE ZA BODOČO VOJNO. V Angliji so osnovali posebno brigado ženskih letalk, ki imajo značaj rezervne čete za primer vojne. Na čelu brigade je znana večkratna rekorderka Amy Johnsonova (na sliki levo).

PRIPRAVLJENI NA VSE. Oddelek konjenice čsl. vojske na manevrih

ITALJANSKO VOJNO BRODOVJE v Gaeti pri Napoliju, kjer je Hitler prisostvoval manevrom v spremstvu Mussolinija

ITALIJA SE OBOROŽUJE. Pogled v veliko delavnico za letala v okolico Rima, kjer izdelujejo lovška letala in aeroplance za bombardiranje

Mogočen spomenik Viteškemu kralju

Morje ljudi pri odkritju spomenika

Pri Sv. Juriju ob Ščavnici so preteklo nedeljo s prisrčno slovesnostjo odkrili spomenik blagopokojnemu Viteškemu kralju. Vodja vsega pokreta je bil šolski upravitelj gosp. Ivanjšič. K slavnosti se je zbralo zelo mnogo ljudi, med njimi 4000 Sokolov in sokolske dece, 2000 gasilcev in pripadnikov raznih društev. Krasen je bil pogled na 30 sokolskih praporov. Prišli so ugledni predstavniki iz najrazličnejših krajev in položenih je bilo tudi več srebrnih in zlatih vencev, ki so jih poklonila društva, iz Maribora pa je prišlo društvo »Zora«. Igrala so domača glasbena društva, prišla pa je tudi vojaška godba iz Maribora. Vsekakor je to bila ena najpomembnejših slavnostnih manifestacij na naši severni meji in zaslužijo prireditelji polno priznanje. Spomenik Viteškega kralja, ki ga je izdelal kipar Nikolaj Pirnat, pa naj bo prebivalcem teh krajev v stalno bodrilo: Čuvajmo Jugoslavijo!

Venci ob spomeniku

Župan Košak je odkril spomenik

Zadnja pot slovenskih upornikov v Judenburgu

Ves narod se je z ljubeznijo spominjal te dni žrtev avstrijske tiranije pred 20 leti, ko so strel v Judenburgu upor slovenskih mož in fantov. Naša slika prikazuje poslednjo pot na smrt obsojenih upornikov: Antona Hafnerja, Karla Možine, Alojza Stefaniča in Josa Davtoviča, ki so bili ustreljeni 16. maja 1918. Madžarska eskorta jih je gnila iz zaporov starinskega judenburškega sodišča na morišče za pokopališčem.

OB GROBU MATERE KRASKEGA POETA. 13. maja so na kraškem pokopališču v Tomaju položili k večnemu počitku smrtne ostanke ge. Katarine Kosovelove vdove po nadučitelju in matere pred dva najstnija leti ob tem času umrlega kraškega pesnika borov in gnuaju Srečka Kosovele. Kakor je bilo trpeče, tiho in vdano njeno življenje, takšna je bila tudi smrt. Bodi lahka trda kraška zemlja!